T092 ATĐ 4 (10) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q60-Kiết Uẩn-Luận về Nhất Hành

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 155

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 60

LUAÄN VEÀ NHAÁT HAØNH (Phaàn 5)

Ba Kieát cho ñeán chín möôi taùm tuøy mieân, laø tröôùc thaâu nhieáp sau hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Ba kieát cho ñeán chín möôi taùm tuøy mieân, laø tröôùc thaâu nhieáp sau hay laø sau thaâu nhieáp tröôùc? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì trôû laïi ngaên chaën vaø loaïi boû caùi chaáp thaâu nhieáp taùnh khaùc cuûa Luaän giaû Phaân Bieät, vaø trôû laïi laøm thoâng suoát roõ raøng caùch noùi veà thaâu nhieáp töï taùnh cuûa Luaän giaû öùng Lyù khieán caøng roõ raøng hôn, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Traû lôøi: Ba Kieát-ba caên baát thieän khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, nghóa laø vì töï taùnh khaùc nhau. Ba Kieát-ba Laäu thì ba Kieát vaø phaàn ít cuûa hai Laäu thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi thì khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, nghóa laø ba kieát cuøng vôùi Höõu thaân kieán-Giôùi caám thuû-Nghi trong Duïc laäu-Höõu laäu thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì töï taùnh gioáng nhau; cuøng vôùi Voâ minh laäu vaø phaàn ít cuûa hai Laäu khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì töï taùnh khaùc nhau. Veà sau döïa theo ñoù caàn phaûi bieát! Ba Kieát-boán Boäc löu, ba kieát vaø phaàn ít cuûa ba Boäc löu thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø ba kieát cuøng vôùi Höõu thaân kieán-Giôùi caám thuû-nghi trong Duïc-Höõu-Kieán boäc löu thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi voâ minh boäc löu vaø phaàn ít cuûa ba Boäc löu khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Nhö ñoái vôùi boán Boäc löu, ñoái vôùi boán aù.ch cuõng nhö vaäy, bôûi vì töï taùnh gioáng nhau. Ba Kieát-Boán Thuû, ba kieát vaø moät Thuû cuøng vôùi phaàn ít cuûa ba thuû thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø ba kieát cuøng vôùi Giôùi caám thuû vaø Höõu thaân kieán-nghi trong ba Thuû

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 156 coøn laïi thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi phaàn ít cuûa ba Thuû coøn laïi khoâng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 157

thaâu nhieáp laãn nhau. Ba Kieát-Boán Thaân heä, moät Kieát vaø moät Thaân heä thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø kieát Giôùi caám thuû vaø Thaân heä Giôùi caám thuû thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi ba Thaân heä coøn laïi khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Ba Kieát-naêm caùi, phaàn ít cuûa moät Kieát vaø moät caùi thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø baát thieän trong Kieát Nghi cuøng vôùi caùi Nghi thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi boán caùi coøn laïi khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Ba Kieát-naêm Kieát khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì töï taùnh khaùc nhau. Ba Kieát-naêm Kieát thuaän phaàn döôùi, ba kieát vaø ba kieát thuaän phaàn döôùi thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø cuøng vôùi kieát höõu thaân kieán-Giôùi caám thuû-Nghi trong naêm Kieát thuaän phaàn döôùi thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi hai Kieát coøn laïi khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Ba Kieát-naêm kieát thuaän phaàn treân khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì töï taùnh khaùc nhau. Ba kieát-naêm kieán, hai kieát cuøng vôùi hai kieán thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø hai kieát tröôùc cuøng vôùi Höõu thaân kieán-giôùi caám thuû trong naêm kieán thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi ba kieán coøn laïi khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Ba kieát-saùu AÙi thaân khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì töï taùnh khaùc nhau. Ba Kieát-baûy Tuøy mieân, ba kieát cuøng vôùi moät Tuøy mieân vaø phaàn ít cuûa Tuøy mieân thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø ba kieát cuøng vôùi tuøy mieân Nghi vaø höõu thaân kieán-Giôùi caám thuû trong tuøy mieân Kieán thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi naêm tuøy mieân coøn laïi vaø ba kieán coøn laïi trong tuøy mieân kieán khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Ba Kieát-chín Kieát, ba kieát cuøng vôùi moät Kieát vaø phaàn ít cuûa Kieát thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø ba kieát cuøng vôùi kieát Nghi trong chín Kieát vaø Höõu thaân kieán trong kieát Kieán- Giôùi caám thuû trong kieát Thuû thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi saùu kieát coøn laïi vaø hai kieán coøn laïi trong kieát kieán-Kieán thuû trong kieát thuû khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Ba kieát-chín möôi taùm tuøy mieân, ba kieát vaø hai möôi moát tuøy mieân thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø ba kieát cuøng vôùi ba Höõu thaân kieán-saùu Giôùi caám thuû-möôøi hai tuøy mieân Nghi

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 158

trong chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp laãn nhau; cuøng vôùi baûy möôi tuøy mieân coøn laïi khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Nhö vaäy cho ñeán chín Kieát-chín möôi taùm tuøy mieân. Baûy kieát- chín möôi taùm Tuøy mieân thaâu nhieáp laãn nhau, coøn laïi khoâng thaâu nhieáp nhau, nghóa laø baûy kieát tröôùc trong chín kieát cuøng vôùi chín möôi taùm tuøy mieân thaâu nhieáp laãn nhau, hai kieát sau vaø tuøy mieân khoâng thaâu nhieáp laãn nhau, bôûi vì hai kieát naøy ñeàu khoâng phaûi laø taùnh thuoäc tuøy mieân. Trong naøy ñöa ra ba kieát ñaàu-ñöa ra chín kieát sau, cuøng vôùi sau bieän giaûi roäng veà thaâu nhieáp nhau; ba Caên baát thieän cho ñeán baûy Tuøy mieân cuøng vôùi sau thaâu nhieáp nhau löôïc qua khoâng noùi, bôûi vì töôùng deã daøng hieåu roõ. Ba Kieát cho ñeán chín möôi taùm tuøy mieân, maáy

loaïi laøm cho Duïc höõu noái tieáp nhau, maáy loaïi laøm cho saéc höõu noái tieáp nhau, maáy loaïi laøm cho Voâ saéc höõu noái tieáp nhau? Traû lôøi taát caû caàn phaûi phaân bieät. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy nghóa lyù cuûa mình. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp taâm khoâng nhieãm oâ cuõng laøm cho Höõu noái tieáp nhau, nhö Luaän giaû phaân bieät ñaõ chaáp. Hoûi: Taïi sao hoï daáy leân caùi chaáp naøy? Ñaùp: Hoï döïa vaøo trong Kinh cho neân daáy leân caùi chaáp naøy. Nghóa laø trong kinh noùi: “Boà taùt bieát ñích thöïc tieán vaøo thai meï, bieát ñích thöïc ôû trong thai meï, bieát ñích thöï ra khoûi thai meï”. Ñaõ coù nhaän bieát ñích thöïc tieán vaøo thai meï, thì nhaän bieát ñích thöïc töùc laø thuoäc veà taâm khoâng nhieãm oâ, cho neân taâm khoâng nhieãm oâ cuõng laøm cho Höõu noái tieáp nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Laøm theá naøo thoâng hieåu lôøi kinh maø hoï ñaõ daãn chöùng? Ñaùp: Döïa vaøo töôûng khoâng traùi ngöôïc maø noùi laø bieát ñích thöïc. Nghóa laø caùc höõu tình daáy khôûi nhieàu töôûng traùi ngöôïc maø tieán vaøo thai meï, luùc ngöôøi nam tieán vaøo thai thì ñoái vôùi meï khôûi leân yeâu thích-ñoái vôùi cha khôûi leân oaùn giaän, luùc ngöôøi nöõ tieán vaøo thai thì ñoái vôùi cha khôûi leân yeâu thích-ñoái vôùi meï khôûi leân oaùn giaän, ñoù laø vì hoï cuøng vôùi mình coù thuaän-nghòch. Thaân ñôøi sau cuûa Boà taùt luùc tieán vaøo thai meï thì taâm khoâng coù ñieân ñaûo, ñoái vôùi cha nghó laø cha, ñoái vôùi meï nghó laø meï, tuy ñeàu thaân yeâu maø khoâng coù taâm khaùc. Coù thaân yeâu cho neân taâm coù nhieãm oâ, khoâng coù töôûng traùi ngöôïc cho neân goïi laø bieát ñích thöïc, do ñoù kinh aáy khoâng traùi vôùi nghóa cuûa toâi. Laïi nöõa, nguyeân côù soaïn ra phaàn luaän naøy, ñoù laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Chæ coù yeâu vaø gheùt laøm cho Höõu noái tieáp nhau. Nhö phaùi Thí Duï

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 159

ñaõ chaáp. Hoûi: Vì sao hoï daáy leân caùi chaáp naøy? Ñaùp: Bôûi vì döïa vaøo trong kinh, nghóa laø trong kinh noùi: “Ba söï hoøa hôïp cho neân ñöôïc tieán vaøo thai meï: 1. Cha meï yeâu nhau maø hoøa hôïp. 2. Thaân meï luùc aáy ñieàu hoøa deã chòu. 3. Kieàn-ñaït-phöôïc ñang hieän ôû tröôùc maét. Luùc aáy hai taâm cuûa Kieàn-ñaït-phöôïc cuøng daáy khôûi, ñoù laø yeâu vaø giaän ñeàu coù”. Vì vaäy cho neân bieát chæ coù yeâu vaø giaän laøm cho höõu noái tieáp nhau. Vì ngaên chaën yù ñoù ñeå hieån baøy taát caû phieàn naõo ñeàu laøm cho Höõu noái tieáp nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Laøm sao thoâng hieåu lôøi kinh maø hoï ñaõ daãn chöùng? Ñaùp: Trong kinh noùi taâm cuûa phaàn vò trung Höõu aáy ñang luùc kieát sinh (Trung Höõu maát ñi maø thaùc sinh vaøo thai meï) chöù khoâng phaûi laø chæ coù yeâu vaø giaän, cho neân ñieàu maø toâi ñaõ noùi khoâng traùi vôùi kinh aáy. Laïi nöõa, nguyeân côù soaïn ra phaàn luaän naøy, ñoù laø hoaëc coù ngöôøi chaáp neõo aùc chæ bôûi vì taâm giaän döõ maø kieát sinh ra, neõo thieän chæ duøng taâm yeâu thích maø kieát sinh ra. Vì ngaên chaën yù ñoù ñeå hieån baøy ba möôi saùu tuøy mieân ôû taát caû moïi nôi cuûa coõi Duïc töøng loaïi moät hieän roõ tröôùc maét laøm cho Sinh noái tieáp nhau, ba möôi moát tuøy mieân ôû taát caû moïi nôi cuûa coõi saéc töøng loaïi hieän roõ tröôùc maét laøm cho sinh noái thaâu nhieáp, ba möôi moát tuøy

mieân ôû taát caû moïi nôi cuûa coõi voâ saéc töøng loaïi moät hieän roõ tröôùc maét laøm cho sinh noái tieáp nhau, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, ñöøng cho raèng vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå bieåu hieän roõ raøng nghóa lyù cuûa mình, nhöng maø vì bieåu hieän roõ raøng chaùnh lyù cuûa caùc phaùp ñeå môû ra söï hieåu bieát cho höõu tình, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nhöng aâm Chö Höõu noùi coù nhieàu loaïi nghóa, trong naøy Höõu laø noùi ñeán chuùng ñoàng phaàn vaø tuøy theo chuùng ñoàng phaàn höõu tình keå ra naêm uaån. Nhö noùi: “Nhöõng ngöôøi töû-sinh ôû coõi Duïc, ñeàu nhaän laáy Duïc Höõu chaêng….?” Ñoù laø cuõng noùi ñeán chuùng ñoàng phaàn vaø tuøy theo chuùng ñoàng phaàn höõu tình keå ra naêm uaån. Nhö noùi: “Caùc trieàn-sôû trieàn nhaän laáy Höõu ñòa nguïc...” Ñoù laø cuõng noùi ñeán chuùng ñoàng phaàn vaø tuøy theo chuùng ñoàng phaàn höõu tình keå ra naêm uaån. Nhö noùi: “Luùc nhaän laáy Duïc höõu, ban ñaàu ñöôïc maáy nghieäp maø sinh caên…?” Ñoù laø cuõng noùi ñeán chuùng ñoàng phaàn vaø tuøy theo chuùng ñoàng phaàn höõu tình keå ra naêm uaån. Nhö noùi: “Boán Höõu goïi laø Boån höõu-Töû höõu-Trung höõu vaø sinh höõu”. Ñoù laø cuõng noùi ñeán chuùng ñoàng phaàn vaø tuøy theo chuùng ñoàng phaàn höõu tình keå

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 160

ra naêm uaån. Nhö noùi: “Ñoái vôùi söï buoâng boû Duïc Höõu-nhaän laáy Duïc höõu, luùc aáy taát caû phaùp cuûa coõi Duïc dieät maát, phaùp cuûa coõi duïc hieän ôû tröôùc maét chaêng…?” Ñoù laø cuõng noùi ñeán chuùng ñoàng phaàn vaø tuøy theo chuùng ñoàng phaàn höõu tình keå ra naêm uaån. Nhö noùi: “Theá naøo laø phaùp coù? Nghóa laø taát caû phaùp höõu laäu”. ñoù laø noùi ñeán taát caû phaùp höõu laäu goïi laø Höõu. Nhö noùi: “Pha-laëc-cuï-na neân bieát Thöùc thöïc coù theå laøm cho thaân ñôøi sau sinh khôûi”. Ñoù laø noùi ñeán kieát sinh taâm vaø quyeán thuoäc goïi laø Höõu. Nhö noùi: “A-nan-ñaø neân bieát, neáu nghieäp coù theå laøm cho thaân ñôøi sau noái tieáp nhau, thì goïi laø Höõu”. Ñoù laø noùi ñeán Tö voù theå daãn daéc thaân ñôøi sau goïi laø Höõu. Nhö noùi Thuû duyeân Höõu, caùc Luaän sö A-tyø-ñaït-ma noùi: “Ñoù laø noùi ñeán thôøi phaàn cuûa naêm uaån goïi laø Höõu”. Toân giaû Dieäu AÂm ñöa ra caùch noùi nhö vaäy”. Ñoù laø noùi ñeán caùc nghieäp coù theå daãn daét thaân ñôøi sau goïi laø Höõu”. Nhö noùi: “Baûy Höõu: 1. Ñòa nguïc Höõu. 2. Baøng sinh höõu. 3. Quyû giôùi Höõu. 4. Thieân Höõu. 5. Nhaân Höõu. 6. Nghieäp Höõu. 7. Trung Höõu”. Ñoù laø noùi ñeán naêm neõo vaø nhaân cuûa noù-phöông tieän cuûa noù goïi laø Höõu, nghóa laø ñòa nguïc höõu... töùc laø naêm neõo, nghieäp Höõu laø nhaân cuûa noù, trung Höõu laø phöông tieän cuûa noù. Nhö noùi: “Theá naøo laø Duïc Höõu? Ñoù laø caùc nghieäp raøng buoäc cuûa coõi Duïc laáy Thuû laøm duyeân, coù theå höôùng ñeán ñôøi sau…” Ñoù laø noùi ñeán nghieäp vaø dò thuïc goïi laø Höõu, chöù khoâng noùi ñeán duyeân cuûa Thuû. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì trong Moân Luaän ñaõ noùi neân thoâng hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Duïc Höõu laø taát caû tuøy mieân taêng cuûa coõi Duïc, Saéc Höõu laø taát caû tuøy mieân taêng cuûa coõi Saéc, Voâ saéc höõu laø taát caû tuøy mieân tuøy taêng cuûa coõi voâ saéc”. Duïc Höõu thì coù theå nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì nghieäp cuûa

naêm Boä thuoäc coõi Duïc ñeàu coù theå caûm laáy dò thuïc nghieäp aáy dung naïp taát caû tuøy mieân ñaõ taêng cuûa coõi Duïc. Saéc-Voâ saéc Höõu laøm sao coù theå nhö vaäy? Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì hai coõi aáy chæ coù nghieäp caûm dò thuïc do tu maø ñoaïn. Ñaùp: Trong Moân Luaän aáy,neân noùi laø: Duïc Höõu laø taát caû tuøy mieân tuøy taêng cuûa coõi Duïc, Saéc Höõu laø Bieán haønh vaø tuøy mieân tuøy taêng do tu maø ñoaïn cuûa coõi saéc, Voâ saéc Höõu laø bieán haønh vaø tuøy mieân tuøy taêng do tu maø ñoaïn cuûa coõi Voâ saéc. Nhöng maø khoâng noùi nhö vaäy, laø coù yù

nghóa khaùc, nghóa laø naêm Boä kieát coù taâm thì coù quyeán thuoäc, cho neân cuõng taïm thôøi noùi laø Höõu, vì vaäy laø taát caû tuøy mieân tuøy taêng. Coù nôi noùi: Luaän aáy coù chöông-coù moân, trong chöông chæ noùi nghieäp vaø dò thuïc goïi laø Höõu chöù khoâng noùi ñeán duyeân cuûa Thuû, trong Moäng noùi ñaày ñuû veà nghieäp dò thuïc aáy vaø noùi veà duyeân cuûa Thuû, cho neân noùi laø taát caû tuøy mieân tuøy taêng. Lôøi bình: Vaán ñeà aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Luaän sö cuûa baûn luaän aáy tröôùc laø thieát laäp veà nghóa cuûa chöông, sau laø duøng moân ñeå thoâng suoát, laøm sao trong Moân vaø Chöông laïi noùi khaùc nhau? Vì vaäy caùch noùi tröôùc ñoái vôùi lyù laø ñuùng. Hoûi: Theá naøo goïi laø Höõu? Ñaùp: Coù taêng-coù giaûm cho neân goïi laø Höõu. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Thaùnh ñaïo cuõng coù taêng-giaûm, ñuùng ra cuõng goïi laø Höõu? Ñaùp: Neáu coù taêng-giaûm maø cuõng coù theå tröôûng döôõng-thaâu nhieáp- duy trì theâm caùi coù, thì noùi ñoù goïi laø Höõu; Thaùnh ñaïo tuy coù taêng-giaûm maø laøm toån giaûm-gaây taùc haïi-phaù hoaïi ñoái vôùi Höõu, cho neân khoâng goïi laø Höõu. Laïi nöõa, neáu coù taêng-giaûm maø cuõng laøm cho khoâng ñoaïn tuyeät ñoái vôùi Höõu-sinh-laõo-beänh-töû ñeàu ñoaïn döùt khoâng noái tieáp, cho neân khoâng goïi laø höõu. Laïi nöõa, neáu coù taêng-giaûm maø cuõng laø höôùng veà haønh cuûa Khoå-taäp, höôùng veà haønh cuûa Taäp maø coù theá gian sinh-laõo-beänh-töû, thì noùi ñoù goïi laø Höõu; Thaùnh ñaïo tuy coù taêng-giaûm maø laø höôùng veà haønh cuûa Khoå-dieät, höôùng veà haønh cuûa Dieät sinh-laõo-beänh-töû vaø coù theá gian, cho neân khoâng goïi laø Höõu. Laïi nöõa, neáu coù taêng-giaûm maø cuõng laø söï cuûa taùt-ca-da-kieán, söï cuûa ñieân ñaûo-söï cuûa aùi-söï cuûa tuøy mieân, nôi ñaët chaân cuûa tham-saân-si, coù veát baån-coù ñoäc haïi-coù loãi laàm-coù gai goùc-coù hoãn loaïn, rôi vaøo coù-rôi vaøo khoå-taäp ñeá, thì noùi ñoù goïi laø Höõu; Thaùnh ñaïo tuy coù taêng-giaûm maø cuøng vôùi taát caû nhöõng ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau, cho neân khoâng goïi laø Höõu. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñieàu naøy ñaùng sôï haõi cho neân goïi laø Höõu. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Nieát-baøn cuõng ñaùng sôï haõi, ñuùng ra cuõng goïi laø Höõu? Nhö trong Kinh noùi: “Tyø kheo neân bieát, dò sinh khoâng coù hieåu bieát, bôûi vì ngu si cho neân sôï haõi Nieát Baøn, noùi laø ôû nôi naøy Ngaõ khoâng coù, Ngaõ sôû cuõng khoâng coù, Ngaõ seõ khoâng coù, Ngaõ sôû cuõng khoâng coù”. Ñaùp: Neáu coù sôï haõi laø ngöôøi chaùnh kieán daáy khôûi thì noùi ñoù goïi laø coù Nieát Baøn; tuy coù sôï haõi maø laø ngöôøi taø kieán daáy khôûi, cho neân khoâng goïi laø coù. Laïi nöõa, neáu coù sôï

haõi maø goàm chung dò sinh vaø Thaùnh giaû daáy khôûi thì noùi ñoù goïi laø coù Nieát Baøn; tuy coù sôï haõi maø laø dò sinh chöù

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 162

khoâng phaûi laø Thaùnh giaû daáy khôûi, cho neân khoâng goïi laø coù. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: laø ñoà chöùa phaùp khoå, cho neân goïi laø Höõu. Hoûi: Höõu cuõng laø ñoà chöùa phaùp vui veû, nhö trong kinh noùi: "Ñaïi danh neân bieát, saéc neáu luoân luoân laø khoå chöù khoâng phaûi laø vui; khoâng phaûi laø vui maø thuaän theo, khoâng coù moät chuùt vui thích maø thuaän theo thì ñuùng ra khoâng coù höõu tình naøo vì caàu vui veû maø nhieãm tröôùc ñoái vôùi saéc. Ñaïi Danh neân bieát, bôûi vì saéc khoâng phaûi laø luoân luoân khoå maø cuõng laø vui veû, cuõng laø vui veû maø thuaän theo, laø vui thích moät chuùt maø thuaän theo, cho neân coù nhöõng höõu tình vì caàu vui veû maø nhieãm tröôùc ñoái vôùi saéc". Laïi trong Kinh noùi: "Quyeát ñònh kieán laäp ba Thoï khoâng coù laãn taïp: 1. laïc. 2. Khoå. 3. Khoâng khoå khoâng laïc". Hoûi: Laïi trong kinh noùi: "Ñaïo döïa vaøo ñaïo ñaày ñuû, Nieát-baøn döïa vaøo ñaïo, bôûi vì ñaïo vui thuù cho neân chöùng nieàm vui Baùt Nhaõ". Vì vaäy caùc Höõu khoâng phaûi laø chæ rieâng nôi chöùa khoå, leõ naøo duøng nôi chöùa khoå ñeå giaûi thích teân goïi cuûa höõu hay sao? Ñaùp: trong phaùp sinh töû tuy coù moät chuùt vui maø khoå raát nhieàu, cho neân thieát laäp teân goïi laø nôi chöùa khoå, vì vaäy caùc Höõu chæ goïi laø nôi chöùa khoå. Nhö trong bình chöùa chaát ñoäc hoøa vaøo moät gioït maät, khoâng vì gioït maät naøy maø goïi laø bình chöùa maät, chæ goïi laø bình chöùa chaát ñoäc, bôûi vì chaát ñoäc raát nhieàu; Höõu cuõng nhö vaäy, laø nôi nöông töïa cuûa raát nhieàu khoå, cho neân chæ goïi laø nôi chöùa khoå. Nhöng caùc söï noái tieáp nhau toùm löôïc coù naêm loaïi: 1. Trung Höõu noái tieáp nhau. 2. Sinh höõu noái tieáp nhau. 3. Thôøi phaàn noái tieáp. 4. Phaùp taùnh noái tieáp nhau. 5. Saùt-na noái tieáp nhau. Trung Höõu noái tieáp nhau, nghóa laø uaån Töû Höõu dieät ñi thì uaån trung Höõu sinh ra, Uaån trung Höõu naøy noái tieáp uaån Töû Höõu, cho neân goïi laø Trung Höõu noái tieáp nhau. Sinh höõu noái tieáp nhau, nghóa laø uaån trung Höõu dieät ñi hoaëc laø uaån töû Höõu dieät ñi thì uaån sinh höõu sinh ra, uaån sinh höõu naøy noái tieáp uaån Trung Höõu, hoaëc laø noái tieáp uaån Töû Höõu, cho neân goïi laø Sinh Höõu noái tieáp nhau. Thôøi phaàn noái tieáp nhau, nghóa laø Yeát-la-lam cho ñeán uaån thôøi phaàn tuoåi treû dieät ñi, AÙt-boä-ñaøm cho ñeán uaån thôøi phaàn tuoåi giaø sinh ra, AÙt-boä-ñaøm naøy cho ñeán uaån thôøi phaàn tuoåi giaø noái tieáp

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 163

Yeát-la-lam cho ñeán uaån thôøi phaàn tuoåi treû, cho neân goïi laø thôøi phaàn noái tieáp nhau. Phaùp taùnh noái tieáp nhau, nghóa laø phaùp thieän khoâng giaùn ñoaïn maø phaùp baát thieän hoaëc laø phaùp voâ kyù sinh khôûi, phaùp baát thieän hoaëc laø phaùp voâ kyù naøy noái tieáp phaùp thieän tröôùc ñoù, phaùp baát thieän hoaëc laø phaùp voâ kyù khoâng giaùn ñoaïn, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy, cho neân goïi laø phaùp taùnh noái tieáp nhau. Saùt-na noái tieáp nhau, nghóa laø nhöõng saùt-na tröôùc kia khoâng giaùn ñoaïn maø nhöõng saùt-na sau ñoù sinh ra, nhöõng saùt-na

sau naøy noái tieáp nhöõng saùt-na tröôùc kia, cho neân goïi laø saùt-na noái tieáp nhau. Naêm loaïi noái tieáp nhau naøy cuõng ñöôïc thaâu nhieáp ôû trong hai loaïi noái tieáp nhau, bôûi vì ba loaïi tröôùc khoâng lìa khoûi hai loaïi noái tieáp nhau cuûa phaùp taùnh vaø saùt-na; phaùp taùnh cuõng ñöôïc ñöa vaøo trong saùt-na, bôûi vì taát caû ñeàu laø taùnh saùt-na. naêm loaïi noái thaâu nhieáp naøy, veà coõi thì coõi Duïc coù ñuû naêm loaïi, coõi Saéc chæ coù boán-tröø ra thôøi phaàn, coõi Voâ saéc chæ coù ba-tröø ra trung Höõu vaø thôøi phaàn; veà neõo thì ñòa nguïc chæ coù boán-tröø ra thôøi phaàn, boán neõo coøn laïi ñeàu coù naêm loaïi; veà sinh thì boán sinh ñeàu coù ñuû naêm loaïi noái tieáp nhau. Trong naøy chæ döïa vaøo trung Höõu vaø Sinh Höõu noái tieáp nhau maø soaïn ra luaän. Nghóa laø ba Kieát laøm cho ba Höõu noái tieáp nhau, ñaây laø döïa vaøo chuûng loaïi chung maø noùi. Nhöng ba kieát naøy goàm chung heä thuoäc cuûa ba coõi, heä thuoäc coõi Duïc thì laøm cho duïc Höõu noái tieáp nhau, heä thuoäc coõi Saéc thì laøm cho Saéc Höõu noái tieáp nhau, heä thuoäc coõi voâ saéc thì laøm cho voâ saéc Höõu noái tieáp nhau, bôûi vì Sinh Höõu vaø trung Höõu trong saùt-na ban ñaàu thuaän theo moät loaïi hieän roõ tröôùc maét maø kieát sinh ra, coøn laïi tuøy theo baûn luaän ñuùng nhö lyù neân bieát! Hoûi: Tuøy mieân coù theå laøm cho caùc Höõu noái tieáp nhau, chöù khoâng phaûi laø Trieàn-khoâng phaûi laø Caáu, bôûi vì khoâng vöõng chaéc; phieàn naõo thuoäc yù ñòa laøm cho Höõu noái tieáp nhau chöù khoâng phaûi laø naêm thöùc thaân, bôûi vì ñang luùc kieát sinh ra chaéc chaén coù yù thöùc chöù khoâng coù naêm thöùc; taïi sao baûn luaän noùi laø naêm caùi-Kieát taät vaø san, Tyû-Thieät xuùc vaø sinh AÙi thaân, laøm cho Duïc Höõu noái tieáp nhau; Nhaõn-Nhó-Thaân xuùc maø sinh AÙi thaân, laøm cho Duïc Höõu-Saéc Höõu noái tieáp nhau; kieát Traïo cöû thuaän phaàn treân laøm cho Saéc höõu-Voâ saéc Höõu noái tieáp nhau? Ñaùp: Baûn luaän neân noùi caùi Tham duïc-Saân nhueá-nghi laøm cho Duïc höõu noái tieáp nhau, kieát Tham-Maïn-Voâ minh thuaän phaàn treân laøm cho saéc höõu-voâ saéc höõu noái tieáp nhau, YÙ xuùc maø sinh ra AÙi thaân laøm cho ba Höõu noái tieáp nhau; coøn laïi hai caùi-kieát taät vaø san, kieát traïo cöû thuaän phaàn treân, naêm xuùc tröôùc maø sinh ra AÙi thaân khoâng laøm cho Höõu noái tieáp nhau. Nhöng maø khoâng ñöa ra caùch noùi naøy, thì neân bieát vaên naøy coù yù nghóa khaùc, nghóa laø chöa giaûi thoaùt bôûi vì coøn laïi hai caùi… maïng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 164

chung sinh trôû laïi Duïc Höõu…, cho neân noùi laø chuùng coù theå noái tieáp Duïc Höõu… Nhöng luùc kieát sinh ra khoâng phaûi laø do löïc cuûa chuùng. Laïi nöõa, do ba duyeân cho neân noùi laø caùc phieàn naõo laøm cho Höõu noái tieáp nhau: 1. Bôûi vì chöa ñoaïn. 2. Bôûi vì coù theå caûm laáy quaû dò thuïc cuûa Höõu. 3. Bôûi vì luùc kieát sinh ra coù theå töôùi thaám cho Höõu. Caùc Tyø kheo baát thieän thuoäc veà yù ñòa coù ñuû ba duyeân; tuøy mieân voâ kyù khoâng theå naøo caûm ñeán Höõu, chæ coù hai duyeân. Caùc tuøy mieân baát thieän thuoäc veà naêm thöùc khoâng theå naøo töôùi thaám cho Höõu, chæ coù hai duyeân; tuøy mieân voâ kyù chæ coù chöa ñoaïn chöù khoâng coù hai duyeân coøn laïi. Trieàn-Caáu baát thieän chæ coù hai duyeân, chöù khoâng coù duyeân coù theå töôùi thaám cho Höõu; Trieàn-Caáu voâ

kyù chæ coù moät duyeân, ñoù laø bôûi vì chöa ñoaïn. Caùi Hoân traàm… bôûi vì chöa ñoaïn, hoaëc bôûi vì caûm ñeán höõu, cho neân noùi coù theå noái tieáp Höõu chöù khoâng phaûi laø coù theå töôùi thaám cho Höõu, ñoái vôùi lyù khoâng coù gì traùi ngöôïc. Ba Kieát cho ñeán chín möôi taùm Tuøy mieân döïa vaøo Ñònh naøo maø dieät? Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì muoán hieån baøy luùc chö Phaät xuaát hieän ôû theá gian coù söï vieäc thuø thaéng. Trong luaän Thi Thieát noùi: “Voøng quanh chaâu Thieän boä coù ñöôøng ñi cuûa chuyeån luaân vöông roäng moät Du-thieän-na, luùc khoâng coù luaân vöông thì nöôùc bieån ñaõ che phuû khoâng coù ai coù theå troâng thaáy con ñöôøng. Neáu chuyeån luaân vöông xuaát hieän ôû theá gian thì nöôùc bieån roäng giaûm xuoáng moät Du-thieän-na, ñöôøng ñi cuûa Luaân vöông naøy baáy giôø môùi xuaát hieän, caùt vaøng traûi khaép nôi-trang nghieâm baèng caùc loaïi chaâu baùu, duøng nöôùc höông Chieân ñaøn ñeå vaåy treân maët ñöôøng. Chuyeån luaân Thaùnh vöông tuaàn du qua caùc chaâu luïc cuøng vôùi boán loaïi quaân lính ñeàu ñi qua con ñöôøng naøy. Nhö vaäy, luùc chö Phaät chöa xuaát theá, nôi nöông töïa caên baûn khoâng coù ai coù theå khoâng thaáy nôi aáy, caùc Höõu ñoaïn kieát ñeàu döïa vaøo vuøng bieân cöông. Neáu coù baäc chuyeån phaùp luaân vöông ñaày ñuû möôøi löïc xuaát hieän ôû theá gian, thì nôi nöông töïa caên baûn baáy giôø môùi xuaát hieän, caùt vaøng cuûa phaùp phaàn Boà-ñeà traûi khaép nôi, caùc loaïi coâng ñöùc laøm caùc vaät baùu ñeå trang nghieâm, duøng nöôùc boán Chöùng tònh ñeå vaåy treân choã aáy, Ñöùc Phaät cuøng vôùi voâ löôïng voâ bieân quyeán thuoäc ñeàu ñi qua con ñöôøng naøy höôùng ñeán khu thaønh Nieát Baøn”. Bôûi vì nhaân duyeân naøy, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Laïi nöõa, vì ngaên chaën Luaän giaû Phaân bieät chaáp raèng coù caùc phieàn

naõo khoâng döïa vaøo Ñònh maø dieät. Hoï ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu coù Thaùnh giaû sinh ôû Phi töôûng phi phi töôûng xöù, thì ôû ñoù khoâng coù nghóa Thaùnh giaû hieän ôû tröôùc maét, luùc thoï löôïng khoâng coøn thì phieàn naõo cuõng khoâng coøn maø thaønh A-la-haùn , goïi laø ñeán ngang ñænh (Teà Ñaûnh). Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy khoâng coù phieàn naõo naøo khoâng döïa vaøo Ñònh maø dieät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Trong naøy noùi Ñònh laø hieån baøy veà ñaïo ñoái trò, nghóa laø ñaïo ñoái trò thì hoaëc noùi laø Ñònh, hoaëc noùi laø Ñaïo, hoaëc goïi laø Ñoái trò, hoaëc goïi laø Taùc yù, hoaëc noùi laø Haønh. Ngoân töø tuy coù khaùc maø nghóa aáy khoâng coù khaùc bieät. trong naøy noùi Dieät laø bieåu hieän roõ raøng veà vónh vieãn ñoaïn tröø, nghóa laø vónh vieãn ñoaïn tröø naøy hoaëc noùi laø Dieät, hoaëc noùi laø Taän, hoaëc goïi laø Ly nhieãm, hoaëc goïi laø Ly heä, hoaëc goïi laø Giaûi thoaùt. Ngoân töø tuy coù khaùc nhöng nghóa aáy khoâng coù gì khaùc bieät. Xöa trong phaùp naøy coù hai Luaän Sö, moät vò teân goïi Thò-tyø-la, moät vò teân goïi Cuø-sa-phaït-ma. Toân giaû Thò-tyø-la ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Trong naøy noùi ñoaïn tröø vónh vieãn-ñoaïn tröø khoâng soùt laïi gì-ñoaïn tröø ñeán taän cuøng-ñoaïn tröø khoâng coøn moät boùng hình. Nhö vaäy vónh vieãn ñoaïn tröø laø Thaùnh giaû chöù khoâng phaûi laø dò sinh, laø naêng löïc cuûa Thaùnh ñaïo chöù khoâng phaûi laø ñaïo theá tuïc. Nguyeân côù

theá naøo? bôûi vì döïa vaøo kinh Thaát Y maø soaïn ra luaän naøy, kinh aáy chæ noùi ñeán baûy Ñòa caên baûn, ñoù laø boán Tónh löï vaø ba voâ saéc döôùi, chöù khoâng phaûi laø Ñòa caên baûn coù ñaïo theá tuïc maø coù theå ñoaïn tröø phieàn naõo. Vì vaäy bieát raèng chæ coù Thaùnh giaû duøng ñaïo voâ löïc maø ñoaïn tröø". Toân giaû Cuø-sa-phaït-ma ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. " Trong naøy noùi ñoaïn tröø vónh vieãn-ñoaïn tröø khoâng soùt laïi gì-ñoaïn tröø ñeán taän cuøng-ñoaïn tröø khoâng coøn moät boùng hình, nhö vaäy vónh vieãn ñoaïn tröø laø Thaùnh giaû maø cuõng laø dò sinh, laø naêng löïc cuûa Thaùnh ñaïo maø cuõng laø ñaïo theá tuïc". Hoûi: Leõ naøo khoâng phaûi luaän naøy döïa vaøo kinh Thaát Y, laøm sao dò sinh döïa vaøo Ñòa caên baûn daáy khôûi ñaïo theá tuïc maø coù nghóa vónh vieãn ñoaïn tröø? Ñaùp: Bôûi vì nhaân duyeân naøy maø noùi A-tyø-ñaït-ma chieáu soïi roõ raøng caùc kinh gioáng nhö ngoïn ñeøn saùng choùi. Trong caùc kinh, ñieàu gì chöa noùi ñeán thì trong naøy noùi ñeán ñieàu ñoù, ñieàu gì chöa laøm roõ thì trong naøy laøm roõ ñieàu ñoù, choã kia coù caùch khaùc-nôi naøy khoâng coù caùch noùi gì khaùc. Vì vaäy, Thaùnh giaû vaø caøc dò sinh, döïa vaøo baûy Ñòa caên baûn vaø taùm Ñòa beân caïnh maø daáy khôûi Thaùnh ñaïo hay laø ñaïo theá tuïc ñeàu coù theå vónh vieãn ñoaïn tröø caùc kieát. Nhö vaäy hai caùch noùi ñeàu ñöôïc deã daøng thoâng suoát, cho neân vaên cuûa baûn luaän naøy haøm chöùa ñuû hai nghóa.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 166

Traû lôøi: Ba kieát thì hoaëc laø döïa vaøo boán, hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät. Boán nghóa laø ñòa cuûa boán Tónh löïc, vò chí nghóa laø ñòa vò chí vaø Tónh löï trung gian, bôûi vì hai ñòa naøy ñeàu goïi laø ñòa vò chí. Hoûi: Vì sao ñòa naøy goïi laø vò chí? Ñaùp: Chöa tieán vaøo caên baûn maø coù naêng löïc hieän ôû tröôùc maét ñoaïn tröø caùc phieàn naõo, cho neân goïi laø vò chí. Hoûi: Trong kinh chæ noùi caên baûn laøm nôi nöông töïa chöù khoâng phaûi laø ñòa vò chí, taïi sao trong naøy noùi ba kieát thì hoaëc laø döïa vaøo boán-hoaëc laø döïa vaøo vò chí maø dieät? Ñaùp: trong naøy neân noùi hoaëc laø döïa vaøo boán-hoaëc laø vò chí maø dieät, khoâng neân noùi laø döïa vaøo vò chí maø dieät, nhöng noùi döïa vaøo vò chí maø dieät, laø coù yù nghóa khaùc, nghóa laø noùi döïa vaøo sau laø noùi laïi caên baûn. Trong naøy yù noùi aùi kieát thì hoaëc döïa vaøo boán maø dieät, hoaëc laø boán caên baûn döïa vaøo dieät, hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät, hoaëc laø vò chí döïa vaøo boán caên baûn maø dieät. Nhö coù ngöôøi hoûi ngöôøi khaùc: OÂng laøm vieäc naøy ñeå ñi vaøo thaønh phoá, hay laø laøm vieäc naøy ñeå khoâng ñi vaøo thaønh phoá? Trong naøy chæ moät thaønh phoá maø tröôùc sau noùi laëp laïi; noùi döïa vaøo cuõng nhö vaäy, ñoùi vôùi lyù khoâng coù gì traùi ngöôïc. Laïi nöõa, noùi döïa vaøo coù chung-coù rieâng, rieâng thì chæ noùi caùc ñòa caên baûn, nhö kinh Thaát Y; chung thì noùi chung caû ñòa caên baûn vaø ñòa beân caïnh, nhö trong naøy noùi. Vì vaäy, ôû ñaây noùi döïa vaøo cuõng khoâng traùi vôùi lyù. Nhöng maø ba kieát naøy töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc, coõi Duïc thì chæ döïa vaøo vò chí maø dieät, Tónh löï thöù nhaát thì hoaëc döïa vaøo Tónh löï thöù nhaát-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät, Tónh löï thöù hai thì hoaëc döïa vaøo hai Tónh löï-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät, Tónh löï thöù ba thì hoaëc döïa vaøo ba

Tónh löï- hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät, Tónh löï thöù tö vaø boán Voâ saéc thì hoaëc döïa vaøo boán Tónh löï-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät. Nguyeân côù theá naøo? bôûi vì ba kieát ñoaïn tröø vónh vieãn-ñoaïn tröø khoâng soùt laïi gì-ñoaïn tröø ñeán taän cuøng-ñoaïn tröø khoâng coøn moät boùng hình, thì caàn phaûi duøng kieán ñaïo, nhöng caùc Kieán ñaïo chæ döïa vaøo saùu ñòa, ñoù laø boán Tónh löï vaø Vò chí ñònh-Tónh löï trung gian. Neáu döïa vaøo vò chí ñònh tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì nhö vaäy ba Kieát döïa vaøo vò chí maø dieät, cho ñeán neáu döïa vaøo Tónh löï thöù tö tieán vaøo Chaùnh taùnh ly sinh, thì nhö vaäy ba kieát döïa vaøo Tónh löï thöù tö maø dieät. Tuy chæ coù ba kieát cuûa Tónh löï thöù tö vaø boán ñòa voâ saéc, hoaëc döïa vaøo boán-hoaëc döïa vaøo vò chí ñeå dieät, maø döïa vaøo chuûng loaïi chung ñeå noùi, coøn laïi cuõng khoâng coù gì sai. Tuy döïa vaøo taùm ñòa beân caïnh daáy khôûi ñaïo theá tuïc cuõng ñoaïn tröø töøng phaàn ba kieát, maø khoâng phaûi laø ñoaïn tröø vónh vieãn,

cho neân ôû ñaây khoâng noùi. Nhöng ba kieát naøy ñoaïn tröø vónh vieãn chæ ôû vaøo luùc coù Ñaïo loaïi nhaãn. Neáu noùi rieâng bieät thì Höõu thaân kieán ñoaïn tröø vónh vieãn chæ thuoäc veà khoå loaïi nhaãn, cho neân noùi döïa vaøo boán-döïa vaøo vò chí maø dieät. Ba caên baát thieän vaø Duïc laäu döïa vaøo vò chí maø dieät, bôûi vì luùc lìa nhieãm coõn duïc thì chuùng vónh vieãn ñoaïn tröø; hoaëc dò sinh-hoaëc Thaùnh giaû, hoaëc ñaïo höõu laäu-hoaëc ñaïo voâ laäu ñeàu döïa vaøo vò chí, bôûi vì lìa nhieãm coõi Duïc. Höõu laäu-voâ minh laäu thì hoaëc döïa vaøo baûy-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät. Baûy nghóa laø boán Tónh löï vaø ba voâ saéc döôùi. Döïa vaøo vò chí, nghóa laø vò chi ñònh vaø tónh löï trung gian, bôûi vì hai ñòa naøy ñeàu goïi laø ñòa vò chi. Trong naøy, Höõu laäu töø tónh löï thöù nhaát cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc, voâ minh laäu töø coõi Duïc cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù coù theå ñaït ñöôïc, luùc hai loaïi naøy ñeàu lìa nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù thì môùi ñöôïc ñoaïn tröø vónh vieãn, nhieãm cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù kia döïa vaøo ñaïo cuûa chín ñòa maø ñöôïc lìa boû vónh vieãn, cho neân noùi hoaëc döïa vaøo baûy-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät. Nhöng Voâ minh laäu thì coõi Duïc chæ döïa vaøo vò chi maø dieät, höõu laäu-voâ minh laäu thì tænh löï thöù nhaát döïa vaøo tónh löï thöù nhaát-hoaëc döïa vaøo vò chi maø dieät, tónh löï thöù hai döïa vaøo hai tónh löï-hoaëc döïa vaøo vò chi maø dieät, cho ñeán Thöùc voâ bieân xöù döïa vaøo boán tónh löï vaø hai voâ saéc döôùi-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät, voâ sôû höõu xöù vaø Phi phi töôûng xöù döïa vaøo boán tónh löï vaø ba voâ saéc döôùi-hoaëc döïa vaøo vò chí maø dieät. Döïa vaøo chuûng loaïi chung cuõng coù theå noùi ñöôïc, coøn laïi hoaëc döïa vaøo baûy-hoaëc döïa vaøo vò chi maø dieät. Trong naøy chæ noùi hai xöù vónh vieãn ñoaïn tröø, chæ coù Thaùnh giaû vaø ñaïo voâ laäu ñoaïn tröø, töùc laø ñònh kim cang duï cuoái cuøng, coøn laïi tuøy theo söï thích hôïp nhö baûn luaän noùi, dò sinh- Thaùnh giaû vaø ñaïo theá tuïc-Thaùnh ñaïo vónh vieãn ñoaïn tröø sai bieät nhö lyù caàn phaûi bieát! Caùc kieát quaù khöù thì kieát aáy ñaõ raøng buoäc chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ

cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi noùi: Quaù khöù-vò lai khoâng phaûi laø Theå thaät coù. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Phieàn naõo ñoaïn roài cuoái cuøng khoâng lui suït. Vì ngaên chaën caùch noùi aáy ñeå hieån baøy roõ raøng quaù khöù-vò lai laø thaät coù, vaø hieån baøy phieàn naõo ñoaïn roài vaãn coù lui suït, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Neân bieát trong naøy, tröôùc goïi laø ñaõ raøng buoäc, sau goïi laø seõ raøng

buoäc, hieän taïi goïi laø ñang raøng buoäc. Vaû laïi, ôû trong naøy coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Kieát duøng ñeå goïi cho raøng buoäc. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Kieát coù theå goïi laø raøng buoäc. Nhöng kieát ñoái vôùi ñaït ñöôïc (Ñaùc) coù ba chuûng loaïi: 1. Nhö traâu chuùa daãn loái nhaát ñònh phaûi ñi phía tröôùc. 2. Nhö con ngheù thuaän theo nhaát ñònh phaûi ñi phía sau. 3. Nhö hình chaát vaø boùng daùng nhaát ñònh phaûi ñi cuøng. Nhö traâu chuùa thì tröôùc laø kieát-sau laø coù ñöôïc, nhö con ngheù thì tröôùc laø coù ñöôïc- sau laø kieát, nhö hình chaát thì thieát vaø coù ñöôïc cuøng luùc. Hoûi: Caùc kieát quaù khöù thì kieát aáy ñaõ raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Caùc kieát quaù khöù thì kieát aày ñaõ raøng buoäc, nghóa laø kieát ôû quaù khöù thì coù ñöôïc noù cuõng laø quaù khöù, bôûi vì ñaõ töøng laøm cho raøng buoäc, cho neân noùi laø ñaõ raøng buoäc. Coù kieát ñaõ raøng buoäc maø kieát aáy khoâng phaûi laø quaù khöù, nghóa laø kieát vò lai-hieän taïi ñaõ raøng buoäc, töùc laø caùc kieát ôû vò lai-hieän taïi, noù coù ñöôïc ôû quaù khöù cho neân ñaõ töøng laøm raøng buoäc, bôûi vì kieát naøy nhö con ngheù thuaän theo nhaát ñònh ñi phía sau. Hoûi: Caùc kieát vò lai thì kieát aáy seõ raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät, bôûi vì nghóa khoâng nhaát ñònh. 1. Coù kieát vò lai maø kieát aáy khoâng phaûi laø seõ raøng buoäc, nghóa laø kieát vò lai ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép-ñaõ dieät-ñaõ loaïi boû, nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït. Trong naøy, ñaõ ñoaïn thì nghóa laø ñaõ coù theå ñoaïn bieát khaép. Ñaõ bieát khaép, nghóa laø ñaõ ñaït ñöôïc trí bieát khaép. Ñaõ dieät thì nghóa laø ñaõ ñaït ñöôïc Traïch dieät. Ñaõ loaïi boû, nghóa laø ñaõ ñoaïn raøng buoäc coù ñöôïc, ñaõ chöùng lìa raøng buoäc ñaït ñöôïc. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép- ñaõ dieät-ñaõ loaïi boû cuøng hieån baøy veà nghóa cuûa xaû. Nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït, nghóa laø A-la-haùn khoâng lui suït ñoái vôùi phaùp, kieát do kieán-tu maø ñoaïn cuûa ba coõi ôû vò lai nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït; A-la-haùn lui suït ñoái vôùi phaùp, kieát do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi ôû vò lai nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït. Baát hoaøn khoâng lui suït ñoái vôùi phaùp, neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa voâ sôû höõu xöù, thì kieát do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi ôû vò lai, vaø kieát do tu maø ñoaïn cuûa taùm ñòa döôùi nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït; cho ñeán neáu chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì kieát do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi ôû vò lai, vaø kieát do tu maø ñoaïn cuûa coõi Duïc nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït. Baát hoaøn lui suït ñoái vôùi phaùp vaø Döï löu-Nhaát lai, kieát do kieán maø ñoaïn cuûa ba coõi ôû vò lai nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït. Dò sinh khoâng lui suït ñoái vôùi phaùp, neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, nhö caùc Boà-taùt… thì kieát do kieán-tu maø ñoaïn

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 169

cuûa taùm ñòa döôùi ôû vò lai nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït; cho ñeán neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi Duïc maø chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì kieát do kieán-tu maø ñoaïn cuûa moät ñòa ôû vò lai nhaát ñònh khoâng laøm cho lui suït. Ñoù goïi laø coù kieát vò lai maø kieát aáy khoâng phaûi laø seõ raøng buoäc. 2. Coù kieát seõ raøng buoäc maø kieát aáy khoâng phaûi laø vò lai, nghóa laø kieát quaù khöù ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép-ñaõ dieät-ñaõ loaïi boû, nhaát ñònh laøm cho lui suït. Trong naøy, nghóa cuûa caùc caâu nhö tröôùc ñaõ giaûi thích. Nhaát ñònh laøm cho lui suït, nghóa laø A-la-haùn lui suït ñoái vôùi phaùp, coù kieát do tu maø ñoaïn cuûa ba coõi ôû quaù khöù nhaát ñònh laøm cho lui suït. Baát hoaøn lui suït ñoái vôùi phaùp, neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa Voâ sôû höõu xöù, thì coù kieát do tu maø ñoaïn cuûa taùm ñòa döôùi ôû quaù khöù nhaát ñònh laøm cho lui suït; cho ñeán neáu chöa lìa nhieãm cuûa tónh löï thöù nhaát, thì coù kieát do tu maø ñoaïn cuûa moät ñòa ôû quaù khöù nhaát ñònh laøm cho lui suït. Dò sinh lui suït ñoái vôùi phaùp neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa voâ sôû höõu xöù, thì coù kieát do kieán-tu maø ñoaïn cuûa taùm ñòa döôùi ôû quaù khöù nhaát ñònh laøm cho lui suït, cho ñeán neáu ñaõ lìa nhieãm cuûa coõi duïc maø chöa lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì coù kieát do kieán-tu maø ñoaïn cuûa moät ñòa ôû quaù khöù nhaát ñònh laøm cho lui suït. Ñoù goïi laø coù kieát seõ raøng buoäc maø kieát aáy khoâng phaûi laø vò lai. 3. Coù kieát vò lai maø kieát aáy cuõng seõ raøng buoäc, nghóa laø kieát vò lai ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép-ñaõ dieät-ñaõ loaïi boû, nhaát ñònh laøm cho lui suït. Trong naøy, ñaõ ñoaïn… nhö caâu moät ñaõ giaûi thích. Nhaát ñònh laøm cho lui suït thì nhö caâu hai ñaõ giaûi thích, nhöng tröôùc noùi ñeán quaù khöù-nay noùi ñeán vò lai. 4. Coù kieát khoâng phaûi laø vò lai maø kieát aáy cuõng khoâng phaûi laø seõ raøng buoäc, nghóa laø kieát quaù khöù ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép-ñaõ dieät-ñaõ loaïi bæ, nhaát ñònh khoâng laøm cho raøng buoäc vaø kieát hieän taïi. Trong naøy, caùc caâu giaûi thích nhö caâu moät, nhöng tröôùc noùi ñeán vò lai thì nay noùi ñeán quaù khöù. Vaø kieát hieän taïi, nghóa laø kieát hieän taïi cuõng khoâng phaûi laø vò lai bôûi vì laø hieän taïi, cuõng khoâng phaûi laø seõ raøng buoäc bôûi vì laø ñang raøng buoäc. Hoûi: Caùc kieát hieän taïi thì kieát aáy ñang raøng buoäc chaêng? Ñaùp: Caùc kieát hieän taïi thì kieát aáy ñang raøng buoäc, nghóa laø caùc kieát hieän taïi nhaát ñònh coù ñöôïc ôû hieän taïi, bôûi vì nhö hình chaát vaø boùng daùng chaéc chaén cuøng coù moät luùc. Coù kieát ñang raøng buoäc maø kieát aáy khoâng phaûi laø hieän taïi, nghóa laø kieát quaù khöù-vò lai ñang raøng buoäc, ngay nôi kieát quaù khöù-vò lai coù ñöôïc ôû hieän taïi. Kieát quaù khöù laø nhö traâu chuùa daãn loái nhaát ñònh phaûi ñi tröôùc, kieát vò lai laø nhö con ngheù thuaän theo nhaát ñònh phaûi ñi sau, noù coù ñöôïc ôû hieän taïi cho neân goïi laø ñang raøng buoäc.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 170

Caùc coâng duïng cuûa ñaïo naøy ñoaïn keát cuûa coõi duïc, luùc lui suït ñaïo naøy thì vaãn coøn coù ñöôïc kieát aáy raøng buoäc hay khoâng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc

ñeå hieån baøy chaùnh lyù. Nghóa laø hoaëc coù ngöôøi chaáp: Nhaát ñònh khoâng coù nghóa lui suït maø daáy khôûi caùc phieàn naõo. Nhö Luaän giaû phaân bieät ñaõ chaáp. Hoï daãn ra thí duï hieän coù ôû theá gian laøm chöùng cöù, ñoù laø ñöa ra caùch noùi naøy: Nhö chieác bình vôõ roài chæ coù coøn laïi maûnh saønh chöù khoâng coøn laøm chieác bình; caùc A-la-haùn cuõng phaûi nhö vaäy, ñònh kim cang duï phaù tan phieàn naõo roài khoâng trôû laïi lui suït maø daáy khôûi caùc phieàn naõo. Nhö ñoát caây goã roài chæ coù coøn laïi tro than chöù khoâng trôû laïi laøm caây goã; caùc A-la-haùn cuõng phaûi nhö vaäy, löûa cuûa trí voâ laäu ñoát chaùy phieàn naõo roài khoâng trôû laïi lui suït maø daáy khôûi caùc phieàn naõo. Hoï daãn ra thí duï hieän coù ôû theá gian nhö vaäy, chöùng minh khoâng coù nghóa lui suït maø daáy khôûi caùc phieàn naõo. Vì ngaên chaën caùi chaáp aáy ñeå hieån baøy veà nghóa coù lui suït maø daáy khôûi caùc phieàn naõo. Neáu khoâng coù lui suït thì traùi vôùi trong kinh, nhö trong Kinh noùi: “A-la-haùn coù hai loaïi: 1. Lui suït ñoái vôùi phaùp. 2. Khoâng lui suït ñoái vôùi phaùp”. Laïi trong kinh noùi: “Bôûi vì naêm nhaân duyeân laøm cho A-la-haùn thôøi giaûi thoaùt lui suït-che kín-queân maát-theá naøo laø naêm? Ñoù laø: 1. Quaùn lyù nhieàu söï nöôùc. 2. Thích caùc loaïi hyù luaän. 3. Thích tranh ñaáu vôùi nhau. 4. Thích ñi qua ñöôøng daøi. 5. Thaân luoân luoân nhieàu bònh”. Laïi trong kinh noùi: “Coù A-la-haùn teân goïi UØ-ñeå-ca, laø thôøi giaûi thoaùt ñaõ saùu laàn lui suït roài, vaøo thôøi gian cuûa laàn thöù baûy sôï raèng laïi lui suït maø sai laàm, cho neân duøng dao töï saùt haïi mình maø nhaäp Nieát Baøn”. Vì vaäy bieát nhaát ñònh coù lui suït maø daáy khôûi phieàn naõo. Hoûi: Neáu nghóa coù lui suït thì thí duï hieän coù maø luaän giaû Phaân bieät ñaõ daãn chöùng neân thoâng hieåu theá naøo: Ñaùp: Khoâng caàn phaûi thoâng hieåu. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì thí duï aáy khoâng phaûi laø Toá-ñaùt-laõm, khoâng phaûi laø Tyø-naïi-da, khoâng phaûi laø A-tyø-ñaït-ma, chæ laø thí duï hieän coù thoâ thieån theá gian, phaùp theá gian khaùc-phaùp Hieàn Thaùnh khaùc, khoâng neân daãn ra phaùp theá gian ñeå chaát vaán veà phaùp cuûa Hieàn Thaùnh. Neáu nhaát ñònh phaûi thoâng hieåu thì neân noùi

thí duï laø sai laàm, thí duï ñaõ coù sai laàm thì laøm chöùng khoâng thaønh. Nhö chieác bình vôõ roài chaéc chaén coù maûnh saønh coøn laïi, ñaït ñöôïc A-la-haùn roài coù phieàn naõo soùt laïi hay khoâng? Neáu coù phieàn naõo thì ñuùng ra khoâng phaûi laø A-la-haùn , neáu khoâng coù phieàn naõo thì nghóa vaø thí duï khaùc bieät, khoâng thích hôïp ñeå laøm chöùng. Nhö ñoát chaùy caây goã roài nhaát ñònh coù tro than coøn laïi, ñaït ñöôïc A-la-haùn roài coù phieàn naõo soùt laïi hay khoâng? Neáu coù phieàn naõo thì ñuùng ra khoâng phaûi laø A-la-haùn , neáu khoâng coù phieàn naõo thì nghóa vaø thí duï khaùc bieät khoâng thích hôïp ñeå laøm chöùng. Nhöng caây goã ôû theá gian khoâng coù nghóa bò ñoát chaùy, chæ laø cöïc vi cuûa caây goã laøm nhaân cho cöïc vi cuûa ngoïn löûa ñaõ dieät, cöïc vi cuûa ngoïn löûa naøy laøm nhaân cho cöïc vi cuûa tro than ñaõ dieät. Neân ñöa ra caùch oùi naøy: Caây goã laø nhaân cuûa ngoïn löûa, ngoïn löûa laø nhaân cuûa tro than, maø töôûng cuûa theá gian noùi laø ngoïn löûa ñoát chaùy caây goã laøm cho caây goã trôû thaønh tro than,

caây goã ñaõ dieät roài vaãn coøn coù tro than soùt laïi, khoâng phaûi laø hoaøn toaøn khoâng coù vaät gì, cho neân thí duï vaø nghóa cuûa phaùp khoâng gioáng nhau. Vaû laïi, A-la-haùn ñoaïn caùc phieàn naõo khoâng phaûi laø khieán cho hoaøn toaøn khoâng coù taùnh phieàn naõo cuûa quaù khöù-vò lai, bôûi vì töôùng vaãn coøn coù thaät. Neáu trong söï noái tieáp nhau xa caùcg phieàn naõo-ñaïo chöa hieän roõ tröôùc maét, thì luùc baáy giôø goïi laø phieàn naõo chöa ñoaïn. Neáu trong söï hoái tieáp nhau xa caùch phieàn naõo maø ñaïo ñaõ hieän ôû tröôùc maét, thì ñoaïn ñöôïc caùc raøng buoäc-chöùng ñöôïc lìa raøng buoäc, khoâng thaønh töïu phieàn naõo goïi laø phieàn naõo ñaõ ñoaïn. Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Tu taäp Thaùnh ñaïo laø söï vieäc hieám coù, nay A-la-haùn tuy ñoaïn phieàn naõo maø khoâng khieán cho khoâng coù. Vì vaäy Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: “Phieàn naõo khoâng hieän haønh ôû trong töï thaân thì noùi ñoù goïi laø ñoaïn, chöù khoâng phaûi laø laøm cho hoaøn toaøn khoâng coù. Nhö noùi Thieân Thuï khoâng coù trong nhaø, chöù khoâng phaûi laø noùi Thieân Thuï nôi khaùc cuõng khoâng coù, luùc phieàn naõo ñoaïn neân bieát cuõng nhö vaäy, bôûi vì quaù khöù laø coù. Neáu gaëp phaûi duyeân lui suït laøm nhaân daãn daét sinh ra phieàn naõo cuûa vò lai, thì nhaát ñònh phaûi coù nghóa lui suït maø daáy khôûi phieàn naõo”. Hoûi: Luaän giaû phaân bieät laøm sao giaûi thích thoâng suoát kinh maø luaän giaû ÖÙng lyù ñaõ daãn ra? Ñaùp: Luaän giaû aáy noùi lui suït veà thôøi gian-lui suït veà ñaïo chöù khoâng phaûi laø quaû, bôûi vì quaû Sa-moân laø voâ vò. Hoûi: Ñaõ thöøa nhaän laø coù lui suït, thì lui suït veà ñaïo-lui suït veà quaû coù gì sai bieät, maø noùi laø khoâng coù lui suït? Vaû laïi, Luaän giaû phaân bieät thöøa nhaän luùc lui suït ñaïo Voâ hoïc, laø ñaït ñöôïc ñaïo Hoïc hay laø hoaøn toaøn khoâng ñaït ñöôïc?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 60 172

Ñaùp: Neáu ñaït ñöôïc ñaïo Hoïc thì quaû cuõng phaûi lui suït, bôûi vì khoâng phaûi laø quaû voâ hoïc trôû thaønh ñaïo Hoïc. Neáu hoaøn toaøn khoâng ñaït ñöôïc thì coù sai laàm lôùn, bôûi vì lui suït ñaïo voâ hoïc maø khoâng ñaït ñöôïc ñaïo hoïc. Neáu nhö vaäy thì phaûi ôû phaàn vò dò sinh. Neáu khoâng phaûi laø dò sinh vaø Hoïc-voâ hoïc, thì ñuùng ra coù höõu tình khaùc taùch lìa phaøm-thaùnh, thöøa nhaän töùc laø khoâng phaûi ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân, neân thöøa nhaän laø coù lui suït maø daáy khôûi phieàn naõo. Luaän giaû phaân bieät laïi noùi tuøy mieân laø chuûng töû cuûa Trieàn, töï taùnh cuûa tuøy mieân khoâng töông öng vôùi taâm, töï taùnh cuûa caùc trieàn töông öng vôùi taâm, trieàn töø tuøy mieân sinh ra, tieàn hieän roõ tröôùc maét cho neân hö khoâng suït, caùc A-la-haùn ñaõ ñoaïn tuøy mieân, trieàn ñaõ khoâng sinh khôûi thì hoï lui duït nhö theá naøo, cho neân noùi laø khoâng coù lui suït thì thuaän vôùi chaùnh lyù. Hoï noùi nhö vaäy laø khoâng bieát gì veà quaû, laø toái taêm veà quaû, laø voâ minh ñoái vôùi quaû, laø khoâng chòu khoù phöông tieän ñoái vôùi quaû, nhöng thaät söï coù nghóa daáy khôûi phieàn naõo. Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa hoï vaø hieån baøy phaùp lui suït töông öng vôùi chaùnh lyù, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Lui suït laáy phaùp gì laøm töï taùnh? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu daáy khôûi phieàn naõo nhö vaäy thì caùc trieàn hieän roõ tröôùc maét cho neân lui suït, thì duøng phaùp naøy laøm töï taùnh cuûa lui suït.

Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì lui suït laáy baát thieän- höõu phuù voâ kyù laøm töï taùnh cuûa noù. Coù Sö khaùc noùi: Neáu luùc lui suït rôi ruïng thì thuøy thuaän lui suït laø töï taùnh cuûa lui suït. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì duøng taát caû caùc phaùp laøm töï taùnh cuûa lui suït, bôûi vì luùc lui suït rôi ruïng thì caùc phaùp ñeàu coù nghóa tuøy thuaän lui suït. Toân giaû thí duï ñöa ra noùi nhö vaäy: Lui suït khoâng coù töï taùnh maø chæ laø taïm thôøi thi thieát. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì trong thaân tröôùc kia coù caùc coâng ñöùc cuûa phaùp thieän, nay gaëp phaûi duyeân lui suït thì lui suït maát ñi phaùp naøy, chöù coù gì laø töï taùnh? Nhö ngöôøi coù taøi saûn bò giaëc cöôùp ñaõ chieám ñoaït, coù ngöôøi hoûi raèng: Nay oâng maát taøi saûn thì laáy gì laøm Theå? Chuû taøi saûn traû lôøi raèng: Toâi voán coù taøi saûn nay vì giaëc cöôùp chieám ñoaït thì chæ laø khoâng coù taøi saûn ñoà vaät, chöù bieát coù gì laø Theå? Nhö ngöôøi coù aùo quaàn bò ngöôøi khaùc giaønh maát maø ñöùng traàn truoàng, coù ngöôøi hoûi raèng: Nay oâng khoâng coù aùo quaàn thì laáy gì laøm Theå? Chuû aùo quaàn traû lôøi raèng: Tröôùc ñaây toâi coù aùo quaàn nay bò giaønh laáy maát thì bieát coù gì laø Theå? Nhö ngöôøi raùch aùo, coù ngöôøi hoûi raèng: Nay oâng raùch aùo thì duøng caùi gì laøm taùnh? Ngöôøi raùch aùo noùi: aùo cuûa toâi tröôùc ñaây laønh laën, nay aùo raùch roài thì bieát coù gì laø taùnh? Nhö vaäy trong thaân tröôùc kia coù coâng ñöùc toát ñeïp, nay chæ lui suït maát ñi chöù coù gì laø töï taùnh?”

Lôøi bình: Töï taùnh cuûa lui suït laø voâ phuù voâ kyù khoâng thaønh töïu, töùc laø do Phi ñaéc taâm baát töông öng haønh uaån thaâu nhieáp, ngay phaùp naøy laïi coù nhöõng phaùp töông töï nhö vaäy coøn soùt laïi maø thaâu nhieáp trong taâm baát töông töng. Neân bieát raèng lui suït khaùc nhau vôùi phaùp thuaän theo lui suït, lui suït duøng Phi ñaéc baát thaønh töïu laøm töï taùnh, do taâm voâ phuù voâ kyù baát töông öng haønh uaån thaâu nhieáp; phaùp thuaän theo lui suït duøng taát caû baát thieän-höõu phuù voâ kyù laøm töï taønh cuûa noù. Nhö Taêng phaù khaùc nhau vôùi toäi phaù Taêng, Taêng phaù duøng söï khoâng hoøa hôïp laøm töï taùnh, do taâm voâ phuù voâ kyù baát töông öng haønh uaån thaâu nhieáp; toäi phaù taêng duøng lôøi noùi giaû doái khoâng thaät laøm töï taønh. Taêng thaønh töïu veà phaù, ngöôøi phaù Taêng thaønh töïu veà toäi. Nhö vaäy, lui suït vaø phaùp thuaän theo lui suït voán khaùc nhau, cho neân töï taùnh cuûa lui suït quyeát ñònh thaät coù, laø do baát töông öng haønh uaån thaâu nhieáp, töùc laø Phi ñaéc thì lyù aáy thaønh töïu cao nhaát.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.